

Uitleg Gebiedsvisie Spoor Vught – Tilburg

De gebiedsvisie Spoor Vught – Tilburg is in opdracht van de gemeente Vught opgesteld door adviesbureau LOS en werd vastgesteld d.d. 6 oktober 2016. De interpretatie van deze gebiedsvisie blijkt in de uitwerking van de geluidmaatregelen tot vragen te leiden. In de 2^e helft van 2018 is Bureau LOS om een nadere toelichting gevraagd. Ook met de toelichting van het Bureau blijven er vragen bestaan bij de uitwerking van de geluidmaatregelen voor OTB-TB PHS Meteren - Boxtel en de MJPG-sanering. De onderliggende notitie biedt een praktisch handvat voor de ruimtelijke toetsing van de voorgestelde geluidmaatregelen voor zowel het TB PHS als MJPG-deel van het traject.

De gebiedsvisie sluit aan bij de gebruikelijke voorkeursvolgorde bij het uitwerken van geluidmaatregelen, nl:

1. Bronmaatregelen (bijv. raildempers)
2. Overdrachtsmaatregelen (schermen)
3. Maatregelen bij de ontvanger (aanvullende gevelmaatregelen).

Vanwege de hoogte van de geluidbelasting op de woningen langs dit traject hebben bronmaatregelen onvoldoende effect en zijn schermen (en mogelijk ook maatregelen bij de ontvanger) noodzakelijk.

De spoorlijn loopt van west naar oost door 4 zones die elk hun eigen karakter hebben. De gebiedsvisie beschrijft deze gebieden ruimtelijk. Het spoor wordt vanuit een drietal perspectieven beleefd, vanuit:

1. De openbare ruimte
2. De privé achtertuinen
3. De trein

De gebiedsvisie geeft vanuit deze ruimtelijk optiek sturing aan de inpassing van geluidschermen. Dit doet de visie aan de hand van een viertal hoofdkeuzes. Juist de interpretatie van deze hoofdkeuzes leidt tot verwarring bij de uitwerking van de maatregelen. Hiertoe is deze nadere uitleg opgesteld.

Toelichting Hoofdkeuze 1 en 3:

- Hoofdkeuze 1 geeft de maximale hoogte van de schermen aan voor locaties die vanuit de openbare ruimte kunnen worden beleefd. Hier wordt de hoogte van de schermen niet, zoals gebruikelijk, gemeten ten opzichte van bovenzijde spoorstaaf (BS), maar vanaf het lokale Vughtse maaiveld. Immers de schermen worden vanuit de openbare ruimte beleefd als één geheel, van talud én scherm.
- Hoofdkeuze 3 geeft aan dat waar de schermen niet vanuit de openbare ruimte worden beleefd (achtertuinen), de hoogte wordt bepaald in overleg met omwonenden. Met dien verstande dat Hoofdkeuze 4 aangeeft dat de schermen nooit hoger mogen zijn dan 3m+BS (3m gemeten vanaf Bovenzijde Spoorstaaf).

Wat betekent dit:

Het is niet altijd scherp uit te leggen of een scherm uitsluitend vanuit de openbare ruimte of de achtertuin wordt beleefd. Zeker in de directe omgeving van overwegen kunnen beide situaties voorkomen. De vraag is dan of er sprake is van Hoofdkeuze 1 of 3. Om ongewenste hoogteverschillen van schermen te voorkomen is het goed om de omgeving scherp weg te zetten, zodat er geen misverstand over kan bestaan welke beleving van toepassing is.

Uitleg Hoofdkeuze 1 (en 3):

Per zone uit de gebiedsvisie wordt uitgelegd welke hoofdkeuze van toepassing is:

Zone Verkeersknooppunt:

- In deze zone worden schermen (overwegend) beleefd vanuit de achtertuin. Voor de gehele zone is hoofdkeuze 3 van toepassing, de maximale hoogte van het scherm bedraagt 3m +BS.

Zone Dorps sfeer in het bos:

- In deze zone ligt er bijna altijd een weg tussen de spoorlijn en de voorzijde van de woningen. De schermen worden vanuit de openbare ruimte beleefd. Hier geldt Hoofdkeuze 1. De maximale hoogte van het scherm in combinatie met het talud bedraagt 3m gemeten vanaf Vughts lokaal maaiveld. Omdat de spoorlijn hier ter plaatse op een talud van ca 0.8-1.5m ligt, bedraagt de toegestane akoestische hoogte van de schermen 1.0 tot 2.0 m boven BS.
- Een uitzondering vormen de woningen Zuid-Westelijke deel van deze zone. Het betreft de woningen vanaf de overweg met de Zonneweilaan tot en met de woning Notenluststraat 27, globaal kilometrering 18.03 tot 18.23. Deze woningen aan de Lekkerbeetjenlaan liggen met hun achtertuinen aan de spoorlijn. Min of meer dezelfde beleving geldt voor de twee woningen Notenluststraat 2 en 27. Voor deze woningen is er (overwegend) sprake van beleving vanuit de achtertuinen. Hier is Hoofdkeuze 3 van toepassing en bedraagt de maximale schermhoogte 3m +BS.

Zone Vrij wonen in het bos:

- In deze zone worden de toekomstige schermen overwegend beleefd vanuit de achtertuin. Voor de gehele zone is Hoofdkeuze 3 van toepassing, de maximale hoogte voor schermen bedraagt 3m +BS.

Zone Bos / buitengebied

- In deze zone worden de toekomstige schermen overwegend beleefd vanuit de achtertuin. Voor de gehele zone is Hoofdkeuze 3 van toepassing, de maximale hoogte voor schermen bedraagt 3m +BS.

Toelichting Hoofdkeuze 2:

- Op plekken waar verkeersroutes de spoorweg kruisen is het ruimtelijke beeld van het spoor zeer bepalend.
- Doel van deze Hoofdkeuze was om bij deze overgangen de verbinding over het spoor heen te accentueren en te versterken
- In plaats van de gebruikelijke getrapte afbouw van schermen geeft de visie hiervoor een invulling van een poortachtige vormgeving met afsluitende penanten en transparante eindstukken.

Wat betekent dit:

De penanten en de transparante schermen stuiten op problemen bij het uitwerken van de maatregelen omdat:

- De transparantie van de eindstukken van de schermen niet gewaarborgd kan worden
- De penanten in combinatie met transparante eindstukken niet het noodzakelijk zicht op de overweg kunnen garanderen.

Uitleg Hoofdkeuze 2:

1. De veiligheid van verkeersdeelnemers en machinisten op de overweg prevaleert boven de gewenste ruimtelijke accentuering nabij de overwegen in de visie.
2. De visie beschrijft de ambities voor kwalitatief aantrekkelijke overgangen die de continuïteit van de overgangen niet of minder verstoren. Het weglaten van penanten is dan ook niet in strijd met de visie. De penant is een van de mogelijkheden om de overgang over het spoor heen te accentueren, maar is geen noodzaak (ze horen met name bij de werkelijke domeinen/begrenzings van de landgoederen). Het getrapte transparante scherm dat het uitzicht bij aanwezige penanten schermen zou moeten borgen, stuit ook op problemen. De transparantie nabij de overweg kan door graffiti en begroeiing niet gewaarborgd worden. Binnen de kaders van de visie zijn andere oplossingen mogelijk om de ruimtelijke dominantie van de kruisende verbindingen te benadrukken: een goed vormgegeven overgangsscherm met een geleidelijk aflopende hoogte richting de spoorwegovergangen met daarbij accent op een doorgaande groenstructuur tot zo dicht mogelijk bij de spoorwegovergang.
3. De poortconstructie met transparante schermen kan hierdoor worden losgelaten; de aansluiting wordt gezocht bij de akoestisch gebruikelijke afbouw van schermen nabij overwegen.

Toelichting Hoofdkeuze 4:

- Deze hoofdkeuze geeft aan dat Vught vanuit de trein gezien mag worden.
- Schermen een 'rustig' beeld hebben zonder grote afwisselingen van schermhoogten
- De maximale schermhoogte bedraagt 3m gemeten vanaf bovenzijde spoorstaaf (BS)

Wat betekent dit:

Deze hoofdkeuze levert geen verwarring op. Hiermee willen we sprongen in schermhoogten voorkomen en leggen een maximale schermhoogte vast.

Uitleg Hoofdkeuze 4:

1. Grote sprongen in de hoogten van schermen moet worden voorkomen
2. De maximale schermhoogte bedraagt 3m +BS , uitgezonderd daar waar Hoofdkeuze 1 van toepassing is. In dat geval bedraagt de totale ervaren schermhoogte (talud tezamen met geluidscherm) maximaal 3m ten opzichte van lokaal maaiveld.